

творчості. О. Ройтбурд працює передусім у техніці олійного живопису. В його роботах присутнє гостре сатиричне відображення реалій нашого часу, створені ним обкладинки зачіпають та привертають увагу до книги.

Інша віршована збірка С. Жадана, оформлена за допомогою чорно-білих чи неясних кольорових фото, автором яких є сам поет, та харківським дизайнером Іллею Павловим. На фото фрагменти фактури – будівель, рослин, міські та інші пейзажі, за допомогою яких створюється напруга.

Ще один український поет, що бере безпосередню участь у створенні ілюстрацій до власних творів це Юрко Іздрик. Прикладом є його віршована збірка «Календар», що вийшла друком у 2015 в львівського видання «Старий Лев». Маючи тривалий досвід видавництва власного журналу, Іздрик використовує принципи, притаманні дизайну прогресивної періодики, у художньому оформленні своєї книги. Основою стають фото, з зображення різноманітних предметів та фактур.

Українська книжкова графіка сьогодні швидко розвивається, що пов'язано з затребуваністю на ринку саме українських видань, зниженням попиту на книжки російських видавництв, впливом масштабних літературних ярмарків як Книжковий Арсенал у Києві чи Медвін у Львові. Незважаючи на присутність різної якості видань, адже на книжкових полицях в магазинах можна зустріти книжки і не завжди високого професійного рівня, на сьогоднішній день на ринку з'являються видання ілюстровані високопрофесійними сучасними українськими художниками, які слідкують за світовими тенденціями та експериментують. Традиційно сильною в Україні залишається класична книжкова графіка, але митці відкриті і до експерименту. Часто ілюструючи віршовані видання, художники прагнуть до новаторських рішень, що допомагають розкрити зміст сучасних оригінальних творів.

Коваль В.Ю.

студент,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

РАЦІОНАЛЬНЕ ТА ІРРАЦІОНАЛЬНЕ У СТВОРЕННІ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Різнманіття стилів та напрямків вимагає від сучасних художників пошуку новітніх засобів формування та втілення ідей. Одним з методів такого пошуку може бути заглиблення у підсвідоме задля створення образу-символу, який буде абстрактним, матиме багатозначне асоціативне тлумачення і тому набуде виключної яскравості. Адже з розвитком людської думки палітра ідей та їх форм вираження змінюється і в наш час перед нами розкриваються нові горизонти.

Проблему співвідношення раціонального та ірраціонального у створенні художнього образу досліджували такі наукові діячі та художники, як: А. Павко, В. Товарниченко, І. Вернудіна, Г. Карцева, К. Малевич, В. Кандинський та ін. Науковцям завжди буде цікаво яким чином виникає певний образ і втілюється на основі відбору за допомогою конкретних засобів художньої виразності таких як матеріал, форма, колір, ритм.

Художній образ це система абстрактних понять, узагальнених ідеєю, які за допомогою засобів художньої виразності втілені у матеріальній формі. На думку І. Вернудіної: «художній образ є створеним свідомістю і позасвідомим миття об'єктом, на який він переніс власні почуття й емоції, афекти й пристрасті, інтелектуальні й душевні переживання» [1, с. 7].

Немає сумніву, що будь-який художній образ має ірраціональну основу, яка базується на «емоційно-почуттєвому, емпіричному досвіді» [1, с. 5]. Проте, цей почуттєвий досвід може вплинути на виникнення нових, раціонально обґрунтованих, принципів створення художнього образу.

Прикладом може слугувати засновник нової філософії у живописі – П. Пікассо. На основі ірраціонального пошуку (під впливом натхнення від африканського примітивного мистецтва) П. Пікассо створює кубістичний маніфест «Авіньйонські дівичі», що вплинуло не тільки на встановлення власного стилю образотворення, а і на утворення нових логічних принципів у створенні художнього образу, які увійшли в основу модерного руху мистецтва.

А. Карцева, досліджуючи проблему синтезу раціонального і чуттєвого, зображує трансформацію художнього образу від абстрактної думки до завершеного твору, а саме:

- задум який базується на певному потрясінні (афекті);
- перенесення образу у свідомість де починають брати участь у його формотворенні пам'ять, фантазія і уява;
- узгодження форми образу з його ідеєю та структурування формальних засобів у композиції;
- виконання у матерії (реалізація) [2, с. 370].

«Художній образ є знаком, в зв'язку з чим він повинен бути зрозумілий іншим, для цього потрібні формальні засоби, в іншому випадку він не буде «прочитаний» і зрозумілий» [3, с. 59]. Раціональність виражається у використанні знаків, для прикладу візьмемо творчість А. Матісса, який в її основу поставив створення художнього образу життя, сповненого легкості, насолоди та щастя, задля цього він використовував конкретні формальні «знаки»: прості поєднання яскравих кольорів, світла тональність, стилізація реальної форми до спрощення та узагальнення, використання у творах декоративності, яка виправдовує максимальне звучання кольору і стилізацію. Використання цих засобів мало конкретний психофізичний вплив на глядача – усмішка або інша позитивна емоція.

В. Кандинський, стверджував, що: «будь-яка форма в поєднанні з кольором має певний емоційний вплив на глядача, який характерний лише для цієї форми» [4, с. 36]. Це твердження є однією з раціональних основ створення художнього образу, таких як золотий перетин спектральне коло напрямок руху

ритміка. Усі ці принципи об'єднує константність візуального сприйняття людини. Тому, володіючи художніми формалізуючими засобами силу виразності образу можна свідомо максимально збільшити.

Плід розумової діяльності в якому використано синтез логічного і чуттєвого однозначно багатший за своїм внутрішнім впливом, аніж поверхнева емоція, яка може бути лише засобом досягнення мети. Тому можна зробити висновок, що органічне поєднання раціонального та ірраціонального є продуктивним методом створення художнього образу, воно дає змогу уникнути деструктивної, надмірної раціоналізації й агресивної ірраціональності.

Отже, осмислення емоційних вражень і утворення на їх основі нових логічних принципів дає змогу урізноманітнити, поглибити художній образ. Як наслідок виникають нові моделі образотворення, нові стилі, течії, напрямки мистецтва. Це забезпечує розвиток не тільки митця і мистецтва, а й суспільства, яке знаходиться в полі культурного простору.

Список використаних джерел:

1. Вернудіна І. Естетико-психологічна природа художнього образу / І. Вернудіна // Культура і сучасність. – 2013. – № 1. – С. 3-10. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2013_1_3
2. Карцева Г. Рациональное и иррациональное в процессе художественного творчества / Г. Карцева // Вестник Тамбовского университета. – 2011. – № 12. – С. 368-371.
3. Клищевская О. Исследование специфики художественного образа как психологического феномена. – М. : Знание. 2016. – 66 с.
4. Павко А. Методологія модерну і постмодерну: проблеми синтезу протилежних підходів А. Павко // Вісн. НАН України. – 2011. – № 3. – С. 34-39.

Кришовська І.М.

студентка,

Науковий керівник: Бриль М.М.

кандидат психологічних наук,

ПВНЗ «Київський університет культури»

ОБРАЗ БІЛЯВКИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ КОМЕРЦІЙНО УСПІШНОГО ГЛАМУРНОГО ТРЕНДУ СУЧАСНОСТІ

У повсякденному житті, а тим більше в світі моди, люди досить часто говорять про тренди, гламур, моду та стиль. Тренди існують в різних галузях суспільного життя: інформаційних технологіях, політиці, маркетингу і, звичайно ж, в індустрії моди, де він є найвищою точкою популярності і означає «писк моди».

«Trend» у перекладі з англійської трактується як «тенденція», «напрямок». Він має кілька значень. В. В. Магда зазначає, що «тренд є систематичною зміною процесу протягом довготривалого періоду, тобто він характеризує зміни, котрі обумовлені постійними тривалими факторами, що визначають основну